

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI
QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI
Xorijiy tillar kafedrasi

Ro'yxatga olindi:

No 121

2022-yil "29" 08

XORIJIY TIL
fanining
FAN SILLABUSI

Bilim sohasi:	400000	-	Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410000	-	Biznes va boshqaruv
Ta'lim mutaxassisliklari:	60410500	-	Bank ishi va audit

Qarshi – 2022 yil

Ushbu fan sillabusi Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti 2022-yil 28-iyundagi Kengash qarori bilan tasdiqlangan fan dasturi asosida tuzilgan

Fan to‘g‘risida ma’lumot

Fan nomi: **XTIT2.01 Xorijiy til**

Semestr/Yil: **III-IV semestrlar / 2022-2023 o‘quv yili**

Kafedra: **Xorijiy tillar**

Soatlar/kreditlar miqdori: **4 ECTS (120 auditoriya soati)**

Ma’ruza	Amaliy mashg’ulot	Mustaqil ta’lim	Baholash	Jami
0	2	2	0	4

Tuzuvchilar:

Djumayeva G. – “Xorijiy tillar” kafedrasи katta o‘qituvchisi

Doniyorova G. – “Xorijiy tillar” kafedrasи o‘qituvchisi

Fan sillabusi “Xorijiy tillar” kafedrasи yig‘ilishida (bayonnomा №1, 26.08.2022 y.) Institut Uslubiy Kengashining (bayonnomা №1, 29.08.2022 y.) muhokama etilgan va o‘quv jarayonida foydalanishga tavsiya etilgan.

O‘quv uslubiy boshqarma boshlig’i

Sh.R.Turdiyev

Kafedra mudiri:

B. H. Xoliyorov

I. Fanning mazmuni

Nofilologik yo‘nalishlarida Xorijiy tilni o‘rgatishdan asosiy maqsad – kelgusi mutaxassislarda kundalik hayotlari, ilmiy va kasbiy faoliyatlarida chet tilidan erkin foydalanuvchi mutaxassislarni tayyorlash. Shu bilan birga, ularda vatanparvarlik hissini rivojlantirish, mustaqil izlanish, bilim va ko‘nikmalarini darsdan tashqari paytda ham, OTMni bitirganlaridan keyin ham rivojlantirish, hamda umumbashariy va sohaga oid mavzularda ilmiy maqolalar yoza olish, mantiqiy fikrlash qobili-yatlarini rivojlantirishdan iborat. Ushbu maqsadga erishish uchun quyidagi vazifalar ilgari suriladi:

- Talabalarning nutq (o‘qish, yozish, tinglab tushunish, gapirish), til (leksik, grammatik), ijtimoiy-madaniy va pragmatik kompetensiyalarini rivojlan-tirish;
- ilmiy, kasbiy va maishiy faoliyatga bog‘liq mavzular yuzasidan og‘zaki va yozma bayon etish ko‘nikma va malakalarini rivojlantirish;
- umumbashariy va milliy qadriyatlar bilan tanishtirish, madaniyatlararo bag‘rikenglik va millatlararo hamdo‘stlik hislarini singdirish;
- ilmiy va kasbiy faoliyatda qo‘llaniladigan temin va atamalarni o‘rgatish;
- talabalarning ilmiy va sohaviy yo‘nalishlaridan kelib chiqib, mustaqil ish topshiriqlarini to‘g‘ri va aniq ko‘rsatmalar berish orqali tashkil etish

II. Amaliy mashg‘ulotlar bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar

Ushbu dastur talabalar uchun belgilab berilgan B2 (CEFR) va undan yuqori darajalarni egallahsga qaratilgan. Ushbu darajaga erishish talabalarda ilmiy va sohaviy faoliyatda yuzaga keladigantil bilan bog‘liq vaziyatlarda erkin muloqotga kirish ishlarini va vaziyatni samarali hal qilishlarini ta‘minlaydi. Na‘munaviy dastur asosida kafedralardanofilologik yo‘nalishlar uchun mutaxassislik doirasidan kelib chiqib sillabuslar va amaliy mashg‘ulotlar kontenti ishlab chiqiladi. Amaliy mashg‘ulotlarda nutqiy kompetensiyaning o‘qish, yozish, tinglab tushunish va gapirish ko‘nikma va malakalari integratsiyalashgan ravishda olib boriladi. Mavzuning mohiyati va mutaxassislik hususiyatlaridan kelib chiqib, u yoki bu ko‘nikma va malaka darslarda asosiy deb olinadi. Bunda pedagog turli pedagogik metod va texnologiyalardan unumli foydalanishi maqsadga muvofiq bo‘ladi. Masalan:

- ✓ Dialog - ijtimoiy mavzularda suhbat va norasmiy dialog;
- ✓ kasbiy yoki boshqa mavzularda rasmiy va norasmiy munozaralar; munozarani boshqarish, intervyu, muzokaralar va telefon orqali muloqot olib boorish;
- ✓ Monolog – ixtisoslikka oid mavzulardá ma‘ruza tayyorlash va o‘qish;
- ✓ monozara, dalil isbotlarni olg‘a surish, fikrini asoslab berish;
- ✓ maxsus mavzularda taqdimot tayyorlash hamda chiqish qilish;
- ✓ ma‘lumotlarni umumlashtirish, maqolalar yozish, muhokama qilish;
- ✓ O‘qish – tanishuv o‘ish, ko‘z yogurtirib o‘qish va sinchiklab o‘qish ko‘nikma va malakalarini rivojlantirish;
- ✓ xat-xabar, yozishmalar va electron pochtani o‘qish; maxsus materiallarni o‘zida aks ettirgan autentik matnlarni o‘qish;
- ✓ maxsus so‘z va terminlarga ega mantlarni, ilmiy va kasbga oid adabiyotlarni, electron manbalar va matbuot materiallarini o‘qish;

- ✓ Yozma nutq – turli yozishmalar, xat-xabarlar va maxsus dokladlar (eslatma CV va hokazo) yozish;
- ✓ esse, bayon, rezyume, tadqiqot ishi (maqolalar, bitiruv malakaviy ishlar) yozish;
- ✓ Tinglab tushunish, zarur axborotni olish va uni bayon eta olish;
- ✓ kundalik yangiliklar, reportajlarni, film qahramonlari nutqini tushunish.

Bilim va ko'nikmalarini sohaga yo'naltirish.

Kasbga yo'naltirilgan bosqichning asosiy maqsadi:

- ❖ Nutq turlari bo'yicha kasbiy sohada chet tilini amaliy egallash;
- ❖ Talabani ijodiy shaxs sifatida rivojlantirish;

Soha bo'yicha adabiyotlarni tarjima qilish malaka va ko'nikmalarini rivojlantirish.

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

Fan dasturining asosiy qismi mazmuni lingvistik kompetentsiyalar bo'yicha qoyidagicha ko'rinishda aks etadi:

1. **O'qish:** Bir akadem o'quv yili davomida haftasiga turli mavzular va sohaga oid matn (1200-1500 belgi) ustida ishlash.
2. **Yozuv:** - tabriknomalar yozish; - norasmiy va rasmiy xatlar yozish; - turli mavzulardagi matnlarga qisqacha xulosa (Summary) yozish; - turli mavzularda 200-250 so'zdan iborat esse yozish.
3. **Tinglab tushunish:** radio, internet va televideenie dasturlari va ularda uzatilgan intervyularni; - tanish va notanish konteksdagi murakkab autentik nutqni tushunish.
4. **Gapirish:** Umumiy mavzular - o'zi haqida, ish kuni, sevimli mashg'uloti, bo'sh vaqtini o'tkazishi, kundalik hayot va h.k.;
  - ijtimoiy mavzular – maishiy masalalar, shaxs va kasb psixologiyasi va odobi, atrof-muhit muhofazasi, global muammolar;
  - ijtimoiy-madaniy mavzular – ilmiy va sohaga oid vaziyatlarda madaniy tafovutlar, dunyo va tili o'rganilayotgan mamlakatlar, ularning madaniy, ijtimoiy hususiyatlari, xorijiy til va uning tutgan o'mni;
  - ta'lim mavzulari - ta'lim tizimi, davomli ta'lim, dunyoning yetakchi universitetlari, ma'ruzalar, ilmiy maqola, tezizlar yozish, o'qish, o'rganish va taqdimot qilish strategiyalari;
  - internet va axborot texnologiyalariga oid mavzular – jahon va yurtimiz miqyosidagi fan va texnika yangiliklari, yutuqlari, kashfiyat va ixtiolar, internet tarmoqlaridan foydalanish, so'nggi texnologiyalar;

Mutaxassislik sohasiga oid mavzular – soha yo'nalishlari, dolzarb mavzulari, hujjalarning yuritish, kasbiy etika, muzokaralar olib boorish, mutaxassislik sohasidagi ilmiy va amaliy yutuqlar, innovatsion g'oyalar va yangiliklar, sohaning yetakchi olimlari va ularning fandagi o'mni. Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaol

usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvosiq.

Amaliy mashg'ulotlar

III-IV-semestr

Kurs davomida talabalar quyidagi mavzular ustida ish olib boradilar:

1. Money (Pul)

Ushbu darsda pul va uning turli ko'rinishlari, pulning umumiy miqdorini hisoblash, valyuta ayirboshlash, hisob raqamda balansni aniqlash va har xil to'lovlar qilish jarayonida aktiv qo'llaniladigan so'z va so'z birikmalar o'zlashtiriladi. Shuningdek, darsda ushbu amaliyotlar bilan bog'liq audio eshitish va matn tarjimasi kabi mashg'ulotlar ham o'rinn olgan.

Qo'llaniladigan ta'lif texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.6.7.

2. Bank supplies (Bank)

Mazkur dars bank xizmatlarini yuritishda kerakli bo'lgan materiallar nomlarini ingliz tilida yarata olish, ularni ro'yhatga olish, buyurtma berish bilan bog'liq audio va yozish (writing) mashg'ulotlarini o'z ichiga oladi.

Qo'llaniladigan ta'lif texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.8

3. Bank furniture (Bank jihozlari)

Ushbu darsda bank jihozlari nomlari, ularni yangilash bilan bog'liq audio suhbat, va so'zlashuv mashg'ulotlari keltirilgan. Yozish qismida esa bank xodimlarining jihozlar yuzasidan mashq berilgan.

Qo'llaniladigan ta'lif texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.8-11

4. Bank documents (Bank hujjatlari)

Qo'llaniladigan ta'lif texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Ushbu darsda bank hujjatlari nomlari, ularni yuritish bilan bog'liq audio suhbat, va so'zlashuv mashg'ulotlari keltirilgan. Yozish qismida esa bank hujjatlari yuzasidan mashq berilgan.

Adabiyotlar: Q1.11-19

5. Bank machines (Bank uskunalar)

Mazkur dars bank xizmatlarini yuritishda kerakli bo'lgan uskunalar nomlarini ingliz tilida ayt olish, ulardan foydalanish qoidalari, foydalanish tartibiga yo'naltirilgan mashg'ulotlarini o'z ichiga oladi.

Qo'llaniladigan ta'lif texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.11-19

6. Parts of a bank (Bank qismlari)

Bank qismlari darsida xizmatlarni yuritishda kerakli bo'lgan qism, bo'limlar nomlarini ingliz tilida ayt olish, ulardan foydalanish tartibiga yo'naltirilgan mashg'ulotlarini o'z ichiga oladi.

Qo'llaniladigan ta'lif texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.19-21

7. Numbers (Raqamlar)

Dars tarkibi arifmetik raqamlarni ingliz tilida ayta olish, ko'paytirish, ayiruv amallari bilan bog'liq mashqlardan iborat.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.21-22

8. Savings accounts (Saqlash hisobi)

Ushbu darsda bankka omonatga pul qo'yish, hisob raqamdan pul yechish, jamg'arma kassa haqida so'z boradi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.22-28

9. Checking accounts (Hisob raqamni tekshirish)

Mazkur darsda hisob raqamni boshqarish, hisob raqamga pul qo'yishning qulay va noqulay taraflari, shuningdek ushbu amaliyot bilan bog'liq suhbat eshittiriladi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.28-29

10. Credit cards (Plastik kartalar)

Dars davomida talabalar plastik kartalar ochish, ular orqali bo'ladigan boshqa amaliyotlar, ushbu jarayonda kerakli hujjatlar nomlari bilan tanishadilar.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.29-31

11. Access channels (Kanal yoki bank xizmatlariga ulanish)

Ushbu darsda talabalar bank xizmatlariga ulanishning turli ko'rinishlari, ularning bir biridan faqrlari va o'xshash tomonlar, shuningdek afzalliklari haqida bilib oladilar.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.31-33.

12. Online banking (Bank xizmatlaridan masofaviy foydalanish)

Darsda masofaviy bank xizmatlarini amalga oshiruvchi saytlar, bank amaliyotining afzallik taraflari haqida so'z boradi, shuningdek xavfsizlik o'lchovlariga rioya qilishlik ham aytildi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.33-35.

13. Office and administrative support (Ofis va ma'muriy yordam)

Ushbu darsda bank xodimlarining tajribasi va ulardan talab qilinuvchi malakalar haqida so'z boradi. Shuningdek, mijozlar bilan ishlash xizmatlari ham aytib o'tiladi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.33-35.

14. Phone banking (Telefonda bank xizmatlarini bajarish)

Bu mavzuda telefonda bank xizmatlarini bajarishga oid jarayon tasvirlanadi. Ushbu xizmatlarning qulay va noqulay taraflari haqida aytib o'tiladi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.35-37.

15. Teller (Kassir)

Kassa xodimining vazifasi va talablari, qanday malakaga ega bolishlari kerakligi va kassa xodimi bo'lib ishga joylashish jarayoni ushbu darsda aytildi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.37-39.

16. Transfers (Pul o'tkazmalar)

Ushbu darsda bank orqali turli pul o'tkazmalar jarayonlari, jumladan elektron jamg' armalarni o'tkazish to'g'risida ma'lumot beriladi. Shuningdek, bankdan bankka pul ko'chirish tartibi, bosqichlari, narxlari haqida ham aytin o'tiladi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.39-41.

17. Loans (Kreditlar)

Mazkur darsda kredit olish tartibi, hujjatlar to'plami, kredit turlari, kredit olishning sabablari va kredit olish, to'lash bilan bog'liq ingliz tilidagi so'z va so'z birikmalario'rganiladi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.41-42.

18. Home loans (Turar joy kreditlari)

Ushbu darsda turar joy kreditlari olish, uzoq muddatli to'lov va uning qanday shartlar asosida berilishi kabi jarayonlarga oid matn va audio mashqlar bor.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.42-43.

19. Certificates of deposit (Deposit sertifikatlari)

Deposit sertifikatlari olish bilan bog'liq ingliz tilidagi so'z va so'z birikmalari, minimum deposit va boshqalar to'g'risida aytildi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.43-45.

20. Mutual funds (Ikki tomonlama fondlar)

Mavzuda ikki tomonlama fond amaliyotlarini boshqarish bilan bog'liq sozlar o'rganiladi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.45-47.

21. Retail banking: community banks (Chakana bank ishi: jamoat banklari)

Bu mavzuda jamoat bankalri va ularning qanday tartibda yo'lga qo'yilganligi, tadbirkorlar uchun kichik biznes kreditlari berish va shartlari, imkoniyatlari to'g'risida audio va boshqa mashqlar jamlangan.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.47-49.

22. Retail banking: commercial banks (Chakana bank ishi: tijorat banklari)

Ushbu mavzuda tijorat banklari va ularda faoliyat yuritish tartibi, ingliz tilida shu doiradagi suhbatlarni olib borish tog'risida so'z yuritiladi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.49-45.

23. Retail banking: credit unions (Chakana bank ishi: kredit uyushmalari)

Ushbu darsda kredit uyushmalari, direktorlar kengashi va krdeit uyushmalariga a'zo bolish shartlaru haqida so'z boradi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.86-87.

24. Investment banking: front office (Investitsiya banki: front-ofis)

Darsning kalit so'zlari: equity capital, proprietary trading, debt capital va boshqalar.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.88

25. Investment banking: middle office (Investitsiya banki: o'rta ofis)

Bu mavzuda investitsiya kiritish, va shu bilan bog'liq so'z va iboralarni o'rganamiz.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.89-90

26. Investment banking: back office (Investitsiya banki: orqa ofis)

Darsning maqsadi investment banklar, almashuv jarayonlari, o'tkazmalar va bu jarayonda kompyuter texnologiyalarining o'rni haqida ma'lumot berish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.90-91

27. Loan officer. (Kredit bo'yicha mutaxassis)

Ushbu mavzuda kredit olish tartibi, kredit bo'yicha mutaxxasis qanday xususiyatlarga ega bolishi kerakligi kabi ish oluvchi va ish beruvchi o'rtasidagi suhbat yoritiladi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.91-92

28. Credit analyst. (Kredit bo'yicha tahlilchi)

Ushbu darsda moliyaviy hujjatlarni ko'rib chiqish, kredit bo'yicha tahlilchi qanday malaka va tajribaga ega bolishi kerakligi haqida so'z boradi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: Q1.93-94